

Kreds, der nævnte dem, — vil der ikke være Tale om at expropriere; men derimod kan der meget vel være Spørgsmaal om det ved Foretagendet af noget større Omfang, og det er selvfølgelig væsentlig for saadanne Foretagender, at der gives Digelove. Jeg maa tillige erkende, at jeg ikke forstaa dette Raisonnement, at man negter at give Expropriationsret til en enkelt Mand, fordi der, hvor der kun er Tale om en saadan, ikke kan siges at være noget offentligt Diemed, men at der derimod, for saa vidt der er flere om Foretagendet, skøndt det er det samme Foretagende, skal være et offentligt Diemed tilstede, og jeg tilstaa, at det forekommer mig, at det væsentlige Kriterium, hvorefter Ret til at expropriere, være sig for bestandig eller for en vis Tid, bør gives eller bør negtes, netop er dette, om Almenvellet kræver det, og dette Almenvel kan jeg efter Udvalgets Betragtning ikke se stikker i Andet, end at det er af offentlig Interesse at konservere det Land, der ligger bag ved et Dige, i en saadan Tilstand, at det kan være en passende Gjenstand for Beskatning baade for Stat og Kommune. Man kan ikke herimod indvende, som det ærede Medlem har gjort, at det ikke er Lovforslagets Hovedhensigt at beskytte mod Tilintetgjørelse af Land; det har jeg heller aldrig udgivet det for. Det er ganske sikkert, at her er ikke Spørgsmaal om at træffe Foranstaltninger ved at bygge Døfder og deslige; der har ikke været Opfordringer for mig til at forelægge et Lovforslag herom, men deraf følger aldeles ikke, at man ikke ved Digerne kan beskytte Landet, om ikke mod at forsvinde saa dog mod, at det oversvømmes i den Grad, at det ophører at være Skatteobjekt. Jeg er ikke i Stand til at opgive den ærede Ordfører, hvor stort Areal der er gaaet ud af Skatteobjekternes Tal, men jeg kan sige, at for den Del, hvormed jeg er færdig — jeg er nemlig ikke færdig for Nyllands Vedkommende — andrager det omtrent 14 Tdr. Hartkorn, det er det, som gik bort ved Stormfloden i 1872, og jeg skal tillige sige det ærede Medlem, at den sidste Stormflod har anrettet meget større Skade paa Jorderne og været af meget større Betydning derved, at der affattes meget mere Sand og afleiredes Is — ja, det Sidste kommer ikke denne Sag ved — og derved tilføjes der Jorden en meget betydelig vedvarende Skade. For Øvrigt finder jeg ikke, at det principielle Spørgsmaal, her foreligger, trænger til noget Gjensvar fra min Side. Jeg har jo ikke erklæret mig principielt imod det ærede Medlems Forslag; jeg har sagt, at jeg erkender, at Lovforslagets Diemed kan naas ogsaa ad den Vej, og jeg har hermed altsaa udtalt, at de Herrere maa overveie, hvilket af disse Systemer, — der efter min Formening løbe nogenlunde ud paa Et — er forbundet med de fleste praktiske Vanskeligheder. Jeg er ikke i Stand til at se rettere end, at de største praktiske Vanskeligheder, som evig og altid ville komme igjen, de nemlig, som angaa Spørgs-

maalet om Digerens Vedligeholdelse og Digerens Benyttelse, fremkomme efter det ærede Medlems Forslag, hvorimod jeg tror, at de ville tage en ganske anden Skikkelse, naar man gaar ind paa Lovforslagets Tanke, hvorefter det bliver Digelagene eller Diginteressentklaberne, der eie selve Diget, og ikke de tilgrændsende Grundeiere. Paa dette Punkt tror jeg ikke, man skal kunne benegte, at Forholdene ved Diger have mere Lighed med Sernbane- og Veianlæg, end med Vandløb. Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at i det Tilfælde, hvor man bliver staaende ved Lovforslaget, vil der blive Spørgsmaal om Udbygning. Det skal jeg villig erkende, er et Fortrin, hans Forslag har; men det forekommer mig at være det, der skal afgøres, om den øieblikkelige Vanskelighed er saa stor, som det er Nar ud og Nar ind at have Konflikt med den Mand, paa hvis Grund Diget staa, som man ventelig som oftest skal tvinge til at opfylde den Pligt, han har til at vedligeholde Diget. Jeg skal gjerne hjælpe den ærede Landskingsmand med endnu at opgive een Fordel, som hans Forslag har fremfor Regjeringens, og det er, at der ikke vil blive Spørgsmaal om Gæmspligt; der vilde efter Lovforslaget kunne blive Spørgsmaal om Gæmsanordningens Anvendelse, hvor det nemlig var to Naboer, hvilket selvfølgelig ikke vil komme frem i det Dieblis, den tilgrændsende Eier vedbliver at være Eier af Dige-grunden. Sagen har, som sagt, for mig stillet sig saaledes, at, om end Maalet kan naas, hvilken af disse Veie man saa vil vælge, ville de største og hyppigst igentkommende Vanskeligheder vise sig at være ved det System, som er fulgt af den ærede 2den Landskingsmand for 9de Kreds (Østrup) i det af ham stillede Vindringsforslag, fremfor ved det, som findes i selve Lovforslaget, og da jeg tror, at det fra alle Sider erkendes, at Striden væsentligt her er en Principstrid, men at Indgrebet i Grundens Eiers Ret i Praxis vil komme omtrent ud paa Et i begge Tilfælde, har jeg troet at maatte vælge det System, som man ikke fra Thingets Side, ei heller fra Udvalgets Side, har reist fjerneste Grindring imod i den Betænkning, der blev afgiven ifjor, eller ved Sagens 1ste Behandling hverken i Nar eller ifjor, ei heller ved Behandlingen af Digeloven for Laaland og Falster — men, som sagt, jeg skal ikke gjøre nogen særdeles Vanskelighed, dersom man tror at burde vælge det Princip, som er foreslaaet i det af det ærede 2det Medlem for 9de Kreds stillede Vindringsforslag. — Jeg er ganske enig med de Herrere, hvad jeg har sagt flere Gange, deri, at forhaabentlig vil det ikke være ret tidt, at der bliver Spørgsmaal om Anvendelse af den udvidede Expropriationsret i § 2. Striden er ogsaa paa dette Punkt væsentlig en Principstrid, hvor Forskjellen væsentlig er den, at jeg tror, at det er nyttigt og rigtigt for visse ekstraordinære Tilfælde at bevare en saadan Ret